Vlaams Parlement

753 (2020-2021) – Nr. 3
ingediend op 2 juni 2021 (2020-2021)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Cathy Coudyser, Joke Schauvliege, Bart Tommelein,
Sofie Joosen, Bart Dochy en Joris Nachtergaele

over de ontwikkeling van een duurzame en geïntegreerde aqua- en maricultuur in Vlaanderen

Documenten in het dossier:
753 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: LAN

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024, dat duidelijk stelt dat aquacultuur een veelbelovende discipline is en dat de expertise die in Vlaanderen is opgebouwd, ook in economische activiteit moet worden omgezet;
  2° de beleidsnota Landbouw 2019-2024, waaruit blijkt dat de verdere ontwikkeling van de sector van de aquacultuur ondersteund wordt met innovatief onderzoek, gericht op verduurzaming, efficiëntieverhogingen en technische en economische haalbaarheidsstudies;
  3° de beleids- en begrotingstoelichting Landbouw en Visserij 2021, die benadrukt dat de werking van de aquacultuurconsulent ondersteund wordt, ook op financieel vlak, zodat aan potentiële investeerders in aquacultuurproductie een klankbord en vrijblijvende bron van informatie en advies ter beschikking gesteld wordt;
  4° het Nationaal strategisch plan aquacultuur 2021-2030;
  5° het operationeel programma voor de Belgische visserij- en aquacultuursector 2014-2020;
  6° het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) van 13 september 2019 over een ontwerpstrategie voor het operationeel programma visserij en aquacultuur 2021-2027;
  7° het advies van de SALV van 28 mei 2019 over de prioriteitennota Visserij 2019-2024;
  8° het advies van de SALV van 22 maart 2019 over de strategische hoofdlijnen voor een Vlaams visserijprogramma 2021-2027;
  9° het verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement van december 2013 over aquacultuur in Vlaanderen;
  10° de hoorzitting in de Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement op 24 maart 2021;

– overwegende dat:
  1° het operationeel programma van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) voor de periode 2021-2027 momenteel wordt uitgewerkt;
  2° aqua- en maricultuurproducten naar verwachting meer deel zullen uitmaken van het dieet van de Vlaming en daardoor een steeds grotere rol zullen innemen in de agrovoedingssector, op voorwaarde dat het beleid en de regelgeving mee evolueren;
  3° er al geruime tijd voldoende draagvlak gecreëerd wordt tussen beleid, stakeholders, producenten en consumenten, iets wat zich in te geringe mate vertaalt in economische activiteit;
  4° aquacultuur in Vlaanderen nog verder uitgebouwd kan worden met het oog op kwaliteitsvolle, duurzame producten voor eigen consumptie en voor export;
  5° weldra het Ondersteuningsfonds voor visserij in transitie (OVIS) zijn activiteiten kan opstarten en daardoor een bijdrage kan leveren tot innovatie en verduurzaming van de aqua- en maricultuur in Vlaanderen;
  6° een aantal bevoegdheden die betrekking hebben op het uitbouwen van een aqua- en maricultuurbeleid tot de federale overheid behoren en er bijgevolg voor die aspecten overleg en samenwerking noodzakelijk kan zijn;

– vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  1° op algemeen en wetgevingstechnisch vlak:
    a) bij het opstellen van het Nationaal strategisch plan aquacultuur 2021-2030 de Vlaamse acties en maatregelen een duidelijke en overzichtelijke plaats te geven, waarbij Vlaanderen bijzondere aandacht wil schenken aan het ontwikkelen van economisch rendabele aqua- en maricultuuractiviteiten, duurzame producten en de samenwerking en krachtenbundeling met alle partners;
    b) de aqua- en maricultuur verder beleidsmatig te verankeren als een volwaardige component van de Vlaamse voedselstrategie en als onderdeel van de agrovoedingsketen in Vlaanderen, en zo nodig in overleg te treden met andere bevoegde beleidsniveaus met het oog op het doorvoeren van de nodige aanpassingen in hun regelgeving;
    c) de hiaten in de complexe regelgeving op te lijsten, die regelgeving te vereenvoudigen om de groei van aquacultuur te faciliteren, en de hiaten of hindernissen die Vlaanderen bij het opzetten van economisch leefbare aqua- en maricultuurprojecten ondervindt, aan de andere bestuursniveaus kenbaar te maken en te helpen zoeken naar oplossingen door overleg en samenwerking;
    d) succesvolle buitenlandse goede praktijken van economisch rendabele activiteiten inzake aqua- en maricultuur op te lijsten en te onderzoeken welke daarvan op duurzame wijze kunnen worden geïntegreerd in het Vlaamse aqua- en maricultuurbeleid;
    e) de vermarkting en promotie van duurzame aqua- en maricultuurproducten te stimuleren, en het imago ervan te versterken bij bedrijven, stakeholders en burgers;
    f) op zoek te blijven gaan naar locaties waar aqua- en maricultuur bedreven kan worden, daarvoor een breed maatschappelijk draagvlak te creëren en zo nodig een bemiddelende rol op te nemen tussen de verschillende stakeholders (overheden, burgers, private partners);
    g) in te zetten op verdere digitalisering van data, elektronische documenten en administratieve lastenverlaging;
    h) een handhavingsstrategie uit te bouwen om een correcte operationalisering van de beleidsacties op socio-economisch en ecologisch vlak te blijven garanderen;
  2° op het vlak van kennis, onderzoek, expertisedeling en praktijkgerichtheid:
    a) de mogelijkheden voor groei van de productie zowel op land als in zee, met duurzame en geïntegreerde benutting van ruimte, water, grondstoffen en energie, verder te onderzoeken en te stimuleren;
    b) de wetenschappelijke kennis en de opschaling van proefprojecten vanuit actoren zoals de universiteiten, het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), Inagro, de Blauwe Cluster en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), verder te stimuleren en uit te rollen;
    c) de samenwerking en synergie tussen wetenschapsinstellingen, praktijkcentra, bedrijven en netwerken gericht te stimuleren met het oog op het realiseren van duurzame en geïntegreerde aqua- en maricultuurprojecten die economisch rendabel worden;
    d) de kennisuitwisseling in binnen- en buitenland tussen de verschillende stakeholders te faciliteren en te stimuleren ter bevordering van de aquacultuur;
    e) een duurzame samenwerking met het Vlaams Aquacultuurplatform verder te ondersteunen en uit te werken;

3° op het vlak van innovatie, rendabiliteit en steun aan ondernemingen:
   a) het innovatiebeleid voor aquacultuur te stimuleren en te verruimen zodat er meer synergieën mogelijk zijn met technologieën en bedrijven binnen of buiten de landbouw en visserij, om duurzame aquacultuurproducten te kunnen produceren en commercialiseren;
   b) (potentiële) startende aquacultuurondernemingen zo goed mogelijk te ondersteunen en te informeren op technisch (productioneel), financieel en juridisch vlak, met in het bijzonder oog voor de regelgeving waarmee starters geconfronteerd worden (onder meer op het vlak van stedenbouwkundige, milieu-, bodem-, afval- en natuurwetgeving) en zo nodig door te verwijzen naar andere bevoegde instanties (bijvoorbeeld in verband met de voedselveiligheid);
   c) innovatieve startende aquacultuurondernemingen alle kansen te geven door hen de mogelijkheden die de kmo-portefeuille en het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) bieden, zo maximaal mogelijk te laten benutten;
   d) de wetenschappelijke, economische en regelgevende ontwikkelingen op Europees niveau te volgen en in verdere financiële ondersteuning vanuit onder meer het EFMZV te voorzien om de aquacultuursector verder economisch te ontwikkelen met respect voor duurzame ecosystemen;
   e) via de Vlaamse vertegenwoordiger in de raad van bestuur van OVIS maximaal in te zetten op de ondersteuning en verdere uitbouw van projecten rond aqua- en maricultuur.